

ERDÉLYI GAZDA

KÖZ- ES MEZŐGAZDASÁGI LAP

A LAP AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET
TULAJDONA,
TELEFON : 158 szám.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN HÓ 1.-ÉN ÉS 15.-ÉN

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCZA 10 SZÁM
TELEFON : 158 SZÁM.

Az E. G. E. alapító tagdíja 2000 lei, rendes tagdíja évi 200 lei, kisgazdak. gazdatisztek és gazd. alk részére 150 lei. A tagok az Erdélyi Gazdát 150 lei pótdíj ellenében kapják.

A lapfelügyelő bizottság felügyelete mellett felelős szerkesztő és kiadó:

TÖRÖK BÁLINT

AZ E. G. E. TITKÁRA.

Előfizetési díj nem tagok részére:
Egy évre 400 lei Negyed évre 100 lei
Fél évre 200 lei Egyes szám 8 lei

MEGHIVÓ.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet 1929. évi február hó 2.-án d. u. 3 órakor Kolozsváron, az egyesület Attila-u. 10. sz. alatti székházának üléstermében

gazdaértekezletet tart,

amelyre Teljes Cimedet tisztelettel meghívjuk.

Az értekezlet tárgyának fontosságára való tekintettel kérjük a meghívott urakat és intézmények képviselőit, hogy az értekezleten okvetlenül megjelenni sziveskedjenek.

Kolozsvár, 1929 jan. hó 5.-én.

Dr. gr. Bethlen György s. k. Török Bálint s. k.
e. alelnök. e. titkár.

TÁRGY:

Az erdélyi magyar gazdaközönség szervezése és az erdélyi magyar gazdatársadalmi érdekképviseleti szervek és rokonintézmények munkaprogramjának egységesítése, összhangba hozatala.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet

Növénytermelési és Értékesítési Szakosztálya

által Kolozsváron, 1929. február hó 2.—10. napjain rendezendő

vetőmag-mintavásár tudnivalói.

A vetőmag-mintavásár célja: a tavaszi gabona-, takarmány és egyéb kapásnövény-vetőmagvak és burgonya stb. vetőgumó értékesítésének és beszerzésének elősegítése. A nemesített vetőmagvak és vetőgumók újabb tenyésztési módok, termelési eszközök, anyagok stb. bemutatása, értékesítése.

A vetőmag-mintavásár helye és ideje: Kolozsvár, Attila-u. 10. szám, az E. G. E. szék-

A februári kolozsvári gazdanapok programja.

1929. február hó 2.-án szombaton:

1. D. e. 9 órakor a vetőmag mintavásár megnyitása.
2. D. e. 1/210 órakor gazdasági előadások a „Corso” moziban (Mátyás király-tér.)
 - a) Az állatok parazitás megbetegedéseiről, mozifilmén való bemutatás keretében előadást tart: László Tibor Kolozsvármegye központi járásának állatorvosa (Kolozsvár).
 - b) A gyakorlati szőlőművelésről előadást tart: Schöppner Sámuel szőlőbirtokos (Sövényfalva).
 - c) A műtrágyázásról, vetített képekkel kísért előadást tart: dr. Nagy Endre Sz. G. E. titkár.
 - d) Állatfajtákat ismertet és a tej szociális és gazdasági jelentőségéről, filmén való bemutatás kíséretében előadást tart: dr. Szász Ferenc földbirtokos (Kolozsvár).
3. Délben 1 órakor közebed a „Központi szálloda” földszinti éttermében.
4. D. u. 3 órakor az Erd. Gazd. Egylet Attila-u. 10. szám alatti székházának üléstermében gazdaérteke let.
5. Este 10 órakor gazdavacsora, és GAZDABÁL a Kolozsvári Atlétikai Club összes helyiségeiben Str. Cogelniceanu (Farkas-utca) 7. sz. alatt az emeleten.

1929. február hó 3.-tól 10.-ig

naponta d. e. 9—1-ig és 3—6-ig a vetőmagmintavásár nyitva.

Február hó 10.-én d. u. 6 órakor a vetőmagmintavásár bezárása.

háza, 1929 február hó 2.-án reggel 9 órától február hó 10.-én d. u. 6 óráig, naponta d. e. 9—1.-ig és d. u. 3—6.-ig.

A vetőmag mintavásár tárgyai: tavaszi gabona, takarmány, kapásnövény vetőmagvak és vetőgumók, műtrágyák, növényvédelmi szerek stb. termelési anyagok, eszközök.

A vetőmag-mintavásárra beküldendő minta mennyisége legalább 2—5 kg.

A vetőmag-mintavásár helydija: mintánként 100 L, azaz Egyszáz lei, mely összeg a bejelentéssel egyidejűleg beküldendő. Diszüveg vagy tányér és használati díj mintánként az egész vásár tartamára 20 L.

Bejelentési határidő: 1929 február hó 1. A bejelentés és a minta az „Erdélyi Gazdasági Egylet Titkári Hivatala Cluj-Kolozsvár, Str. A. Mureşan—Attila u. 10 sz.” címre küldendő be.

Eladási jutalék. A vetőmag-árumintavásáron eszközölt eladások vagy felvett megrendelések értéke után 2% jutalék az E. G. E. javára a vásári iroda pénztárához befizetendő. Az értékesítést megbízás alapján a vetőmag-mintavásári iroda is elvállalja.

A vetőmag-árumintavásárra a belépés díjtalan. Katalogus megváltása kötelező.

Minden a vetőmagvásárral kapcsolatos kérdésben díjtalanul nyújt felvilágosítást az E. G. E. titkári hivatala Cluj-Kolozsvár, Attila-u. 10. sz.

Az E. G. E.
Növénytermelési és Értékesítési
Szakosztályának Elnöksége.

MEGHIVÓ.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet alapjai javára Kolozsváron, 1929 február hó 2.-án este 10 órai kezdettel a Kolozsvári Atlétikai Club Farkas-u. 7. szám alatti összes helyiségeiben rendezendő

GAZDABÁLRA

az E. G. E. tagjait családjukkal együtt tisztelettel meghívja a Rendezőség.

A belépő jegyek ára: személy-jegy 200 lei, családjegy (3 személyre) 400 lei Felülfizetések köszönettel fogadtatnak. A tiszteletjegyek megváltási díja beküldhető az Erdélyi Gazdasági Egylet titkári hivatala címére, Kolozsvár, Attila-utca 10. szám.

MINERVA

Biztosító r.-t.

Igazgatóság: Cluj-Kolozsvár, Regele Ferdinand (Ferenc József-út) 37. sz. Saját székházában.

Vezérképviselők:

Kolozsvár, Nagyvárad, Temesvár, Marosvásárhely, Brassó, Szatmár és Arad.

Főképviselők:

Csikszereda, Gyergyószentmiklós, Nagyszeben, Lugos, Zilah, Szászrégen, Dés, Gyulafehérvár és Beszterce.

Erdélyrészi képviselőt:

Az Erdélyi Gazdasági Egyesületnél, Kolozsvár, Attila-utca 10. szám.

A társaság foglalkozik a biztosítás minden ágazatával. — Más társaságnál érvényben levő biztosításokat felelősség mellett olcsóbb díjjal átvesz.

Képviselők: Minden községben. Az Erdélyi Gazdasági Egylet tagjai díjkedvezményben részesülnek.

Állatbiztosítás! Minden gazdának kötelessége a „Minervánál” biztosítani!

TEJELÉKENYSÉG EMELÉSÉRE

tej javítására csak valódi

KWIZDA

f é l e

MARHATÁPPOR-I

használjon.

Nagy doboz ára 100 lei. Közép doboz ára 60 lei.

Ezen védjegy nélkül
értéktelen utánzat.
Ha valahol nem kapható, szállítá-
sáról gondoskodik a román-
iai főlerakat „GEA” KRAVER

R.-T. TIMISOARA, Nr. 51. 10 10 10 10

199

Kívánjuk a jégkár-elszámolás
új alapokra fektetését!

Irta: Klein Albert, okl. gazda.

Aki az utóbbi évek jégkárbecslő kárelszámolásainak mindenféle címeken történő előzetes figyelmeztetés nélküli levonásait figyelemmel kísérte, meglepetéssel konstatalhatta, hogy évről évre mind több és többet vonnak le a megállapított kárösszegekből. A gazda hosszúságos tárgyalások után megállapodik a kárbecslővel a kár százalékában és midőn aláírja a kárbecslésről szóló jegyzőkönyvet, kellemetlenül meglepve látja, hogy a példálul százezer lei jégkár ellen biztosított gabonájáért 25%-os jégkár esetén 25,000 lei helyett tavalyelőtt 23,750 leit, tavaly 22,562 leit kapott a gazda, ezidén pedig csak 18,150 leit fizetne ki a biztosító társaság. Ha továbbra is hallgatással mellőzzük ezeket a titokzatos levonásokat, akkor ezek állandósulni fognak és ki tudja, nem-e fizetnek jövőre még kevesebbet. Nem szívesen nyulok ehhez a kérdéshez. Szerettem volna, ha idősebb, tapasztaltabb és biztosítási ügyekben szakember gazdatársam vetette volna először fel ezt a kérdést és ajánlott volna megoldási módokat; én ezekhez legszívesebben csak hozzászóltam volna. Gazdatársaim hosszú hallgatása kényszerít arra, hogy a vitát e kérdésről magam indítsam meg. É télen és a tavasz folyamán lesz időnk a gazdák és a biztosító társaságok részéről e kérdést alaposan megvitatni, hogy a meginduló új kampányban ez az ügy közmegelegedésre már rendezve legyen.

A mi gazdaságunk, amely már évtizedek óta jégkár ellen mindig biztosított, ezen levonások miatt arra az elhatározásra jutott, hogy ily körülmények között jég ellen biztosító társaságnál többé nem biztosít s ez évben első ízben nem is biztosította be szalmás gabonáját. A jégbiztosítás díját kerek számban 20,000 leire kikerekítve jégbiztosítási alapként bankba helyeztük és ha meg nem változnak az ezideig érvényben levő igazságtalan levonások, továbbra is minden évben a jégbiztosítási alaphoz csatoljuk az évenkénti 20,000 lei jégbiztosítási összeget. Ha nem is tudunk olyan pontos számításokat végezni, mint a biztosító társaságok, egy kis valószínűség számításához azért mi is csak értünk. A mi vidékünk nem tartozik a veszélyes jégzónához, ezt nemcsak a biztosító társaságok tabelláiból, hanem a praxisból is tudjuk. Itt emberemlékezet óta 100% os jégkár nem volt. Három évtized óta ezen a környéken átlagban minden 4.-ik évben volt 10—15%-os jégkár. Tehát 400,000 leies jégkár elleni biztosítás esetén minden 4.-ik évben föltételezhető 40—60,000 lei jégkár, amit a házi jégbiztosítási alapunkból négy év alatt 80,000 lei és annak kamatai összegéből bőven fedezhetünk.

A gazdákat ez a sok levonás azon kényszerhelyzetbe hozhatja, hogy a nem veszélyes

jégzónában a jégbiztosításokkal lassanként felhagyjanak. Kíváncsi vagyok, hogy mit szólnának ehhez a biztosító társaságok s nyakukon a veszélyes jégzónában levő biztosításokkal, miképpen lenne rentábilis üzlet a jégbiztosítás a biztosító társaságok részére? Én nem akarom rábeszélni gazdatársaimat, de aki saját maga elhatározásából a nem veszélyes jégzónában arra a gondolatra jön, hogy ily feltételek mellett jég ellen nem biztosít — ezeknek melegen ajánlom a fent említett házi jégbiztosítási alap megteremtését. Ezt azonban a veszélyes jégzónában lakó gazdák nem csinálhatják meg, mert ezek egyedül nem viselhetik a kockázatot. Ebből kiindulva s mert a fentiek szerint a biztosító társaságok érdekében is áll — keresnünk kell velük együtt azokat a módokat, amelyek mindkét félre nézve kielégítőek. Nem tudom mi indította a biztosító társaságokat arra, hogy évről évre súlyosabbá tegyék a jégkár elleni biztosítás lehetőségét. Talán a két utóbbi súlyos „jég”-év birta őket erre. Nem hiszem ugyan, hogy azért ráfizettek volna az utóbbi két nehéz esztendőben is a jégkárbiztosításra. Mindenesetre a biztosító társaságok jégosztályainak eddigi nagy nyereségei ez utóbbi két évben megcsappantak. Ezeket a megcsappant jövedelmeket azonban ne ilyen módon igyekezzenek behozni, mert ezzel csak elriasztják a feleket, aminek következtében — a biztosítások apadása folytán — megint drágábbá tennék a biztosítást, vagy ilyen levonásokkal súlyosabbá tennék a feltételeket — egy circulus vitiosus alakul ki, amiből nincs kiút s amelynek a végén a jégbiztosítás teljes megszűnése áll. Talán a biztosító társaságok a már biztosító gazdákkal közösen egy propagandát indítsanak a jég ellen nem biztosító gazdátörzsek megnyerése érdekében. Ily módon minden további nélkül lehetővé válik a biztosító társaságoknak az igazságtalannak tartott levonásokat törölni s esetleg a biztosítást még olcsóbbá is tenni. Addig is, míg ennek eredménye lenne, ha meggyőződhetnénk — de csakis ha meggyőződhetnénk — arról, hogy a jégkárbiztosítás gyenge üzletága a biztosító társaságoknak — talán lehetne mérsékelten emelni a biztosításért fizetendő összeget, de az 5%-on alóli kár nem fizetését és az ezen felüli kár esetén 5% kárnak a levonását, továbbá a fönnti háromszor per 5% levonást — talán egy méltányos kárfelvételi költségen kívül — mint igazságtalanságokat a leghatározottabban vissza kell utasítanunk.

Miért nincs egy megbízható jégkárstatisztika? Egy ilyen jégkárstatisztika nemcsak a jégkár ellen biztosító gazdák okulására szolgálna, hanem maguk a biztosító intézetek is biztosabb alapokon végezhetnék számításait.

Miért ne csinálhatnák meg az erdélyi biztosítók, amit Magyarországon a Gazdák Biztosító Szövetkezete már néhány éve bevezetett, a fokozatos engedményt, amelyet azok élveznek, akiknek előző évben jégkáruk nem volt. Sőt 1927-ben ez a szövetkezet ennek a fokozatos engedménynek a kulcsát 2%-ról 3%-ra emelte. Ez az engedmény még egészen 30%-ig terjedhet, úgy, hogy ez a biztosítási díjnak jelentős olcsóbbodását jelenti. Számottevő reform ennél a szövetkezetnél ugyancsak 1927-ben a kisbirtokosok részére adott újabb kedvezmény. Agyanis a 12,000 pengő (360,000 lei) meg nem haladó összegre egy község határában fekvő birtoknál kötött biztosításnál a szövetkezet az I—VI. osztályba tartozó terményeket (kalászosok) a rendes díjnál 5%-al olcsóbban biztosítja.

Nem állítom biztosan, de azt hiszem, ugyancsak ez a szövetkezet vezette be más nagy külföldi szövetkezetek mintájára a díj egy részének visszatérítését kedvezőbb üzletek esetén. Erre mondhatnák a biztosító társaságok, hogy ők nem altruista intézmények. Ebben van egy kis igazság, de üzleti befektetésnek sem rossz ennek a gondolatnak bármily kis mértékben való alkalmazása, esetleg oly módon, hogy ezen díjakat külön tartalékolják bizonyos ese-

tek külön díjazására. Nagy mértékben megnövekedne ily módon a jég ellen biztosító gazdák (különösen kisgazdák) száma.

Ugyancsak ez a szövetkezet kilátásba helyezte 1927-ben, hogy megváltoztatja ama rendelkezését, hogy az 5%-ig terjedő károkat nem téríti meg. Nem tudom, hogy azóta ez a rendelkezés nem-e lépett már életbe?

Egyszóval volnának módok. Csak jóakarattal kell és lehetne segíteni a dolgon. Nem is kétlem, hogy ne volna meg ez a jóakarattal, csak sietni kellene ezen kérdés rendezésével. Az a legkevesebb, amit kívánunk, hogy az erdélyi biztosítók is adják meg azokat a kedvezményeket, amit egy külföldi biztosító is megadhat az ő feleinek.

Nem tartozik ugyan szorososan ide, de ezen cikkem keretében befejezésül meg kell emlékezni az „Erdélyi Gazda” szept. 15.-i 18. számában a „Minerva” biztosító kiváló vezérigazgatójának, Deák Jánosnak a kárbecslésekről és a biztosítás technikájáról szóló cikkéről. Azt írja többek között: „... hogy mit miként és mily mértékben biztosítunk, nagyon kevesen törődnek, mindaddig, amíg a kár be nem következik.” Ez tökéletesen igaz, de nemcsak a gazdákra vonatkoztatva kell érteni a nemtörődést, hanem az összes biztosító társaságokra is. Mert egy biztosító társaság sem veszi magának azt a fardatságot, hogy egy a jég, mint a tűzbiztosítás minden csinját-binját magában foglaló — az érthetőség szempontjából példákkal is illusztrált — kis füzetek ezreit nyomassa és juttassa el első sorban a feleinek, aztán másokhoz is, akikről feltehető, hogy biztosítani akarnak. Ezzel nem akarom menteni a gazdákat, akik látszólag nemtörődőséggel kezelik ezt a kérdést, de sokszor a hanyagság a kérdés fontosságának a nemismeréséből származik. A biztosító társaságoknak igaz, nagy káruk nem származik abból, ha valaki 20 éven keresztül fizeti házának biztosítási díját és aztán leég és akkor azt mondja: „ja kérem mi nem téríthetjük meg Önnek egy új házfedél árát, mert a leégett ház fedele már 20 éves volt, tehát legfeljebb még 10 évig lett volna tartható s így egy új házfedél értékének csak egyharmad részét térítjük meg.” A társaság tényleg nem fizetheti a 20 éves házfedél értéke helyett egy új házfedél árát, de azért 20 éven keresztül minden megjegyzés nélkül beszédte a féltől egy új házfedél után járó biztosítási díjat. — Több ószinteséget kérünk minden vonalon!

Reméljük, hogy a jövőben ezek az esetek is megszűnnek. Deák Jánosnak ez a gazdákat felvilágosító cikke uttörő ebben az előreláthatólag bekövetkezendő új irányzatban.

Nemzetközi mezőgazdasági kongresszus
Romániában.

Az E. G. E. külön vetőmagkiállítására.

Ez év május havában Bukarestben nemzetközi mezőgazdasági kongresszus lesz, amelynek kapcsán az idegen vendégeket Erdélybe is elkalauzolja a rendezőbizottság. Erdélyben megtekintik a fogarasi állami ménésbirtokot, Szébenben a szász gazdálkodási viszonyokat mutatják be, megtekintik Arad és Erdély Hegyalja szőlőgazdaságait, a dicsőszentmártoni Nitrogén műtrágya-gyárat, onnan rándulnak Tordán keresztül Kolozsvárra, két napra. Itt a gazd. akadémiát, az E. G. E.-t, E. M. E.-t, a zsuki és kolozsi állami gazdaságokat és az egyéb gazdasági vonatkozású intézményeket fogják megtekinteni. A kongresszus rendezőségének felkérése folytán, a kiránduló társaság részére az E. G. E. a tavalyi kiállításainak és a februári vetőmag-mintavásárjának anyagából egy vetőmagkiállítást rendez az erdélyi gabonatermelésnek a külföldi vendégekkel való megismertetése céljából.

A baromfiak okszerű takarmányozása

Írta: Balogh István gazd. mérnökjel.
(Folytatás.)

A tojótyukok helyes takarmányozása igen nagy fontossággal bír s a baromfitermesztés jövedelmezőségét jelentékenyen befolyásolja. A nagy tojáshozam, habár öröklődő egyéni tulajdonság, mégis csak akkor tud kifejlődni, ha meg van hozzá a szükséges médium s mindenekeelt a nagy termelőképességhez a szükséges tápanyag mennyiség. Az állatoknak különösen fiziológiai tulajdonságai (tej- és tojástermelő képesség) erősen modifikálhatók a környezet (médium) hatása alatt. Például egy és ugyanazon tehén évi tejhozama 1000 és 3000 liter között ingadozhatik aszerint, amint helyesen, vagy helytelenül, illetve elégségesen, vagy elégtelenül van táplálva. Éppen úgy tyukjaink évi 70 drb. tojás átlaga helyes takarmányozással majdnem duplájára emelhető. Az egyes vidékeken, valamint tejellenőrző körzetekben elért magas tejhozam a helyes és céltudatos tenyésztés mellett egyedül az okszerű és a tudományos alapokra helyezett takarmányozásnak köszönhető.

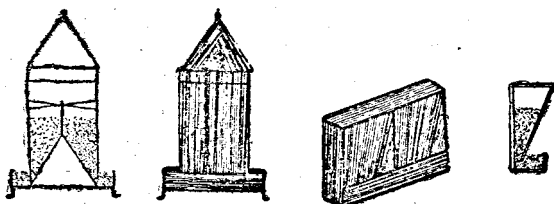
Ujabbban, főleg időnyerés szempontjából, a külföldi modern baromfi-telepeken csak száraz eleséget etetnek. A száraz liszt- és darakeveréket önműködő etetőkből adják, melyek állandóan az állatok rendelkezésére állanak s ebből annyit esznek, amennyi nekik éppen jól esik. Ezen etetési mód sokaknak furcsának fog feltűnni s önkénytelenül fel fog merülni a kérdés, hogy a gazda ezen etetési móddal nem-e üz pazarlást. De bátran felelhetjük, hogy nem. Amint a tapasztalat megállapította, a baromfi sohasem fog több eleséget fölvenni, mint amennyire neki szüksége van. A könnyebb tojófajtáknál sohasem kell tartanunk az elhízástól, mert egy Leghorn, Olasz, vagy Parlagi tyuk sohasem fog elhízni. Ami pedig a nehezebb tojókat illeti, amelyek különben legfeljebb mint téli tojástermelők jöhetnek számba s amelyek inkább hajlamosak az elhízásra, ezeknél úgy segít magán a gazda, hogy önműködő etetőket nem egész nap, hanem csak a nap bizonyos szakában tartja nyitva. Hasonlóképpen jár el a gazda, akinek tyukjai bő legelővel s tágas kifutóval rendelkeznek.

A helyes etetés és bótakarmányozás különösen a téli hónapokban bír nagy fontossággal. Ezen évszakban az állatok semmi póteleséget nem találnak. Télen a tyukok a legtöbb helyen igen kedvezőtlen takarmányozásban és ápolásban részesülnek, amiből kifolyólag nem is tojnak. Márpedig a téli tojástermelés nagyon fontos s jelentékenyen befolyásolja a baromfi-üzem jövedelmezőségét. A tojásarak a téli hónapokban érik el tetőpontjukat s ezen hónapokban sokszorosan felülmulják a későbbi árakat. Ezért minden gazdának arra kell törekednie, hogy tyukjai évi tojáshozamuk jelentős részét a téli hónapokban tojják le.

A baromfiak takarmányozása a tavaszi, nyári és őszi hónapokban nem bír oly nagy fontossággal,

mivelhogy ezen évszakokban a tojástermeléshez szükséges fehérjék nagyrészt a tojótyukok megkapják állati eredeti takarmány s nevezetesen férgek, rovarok, giliszták stb. alakjában. Ezért ezen évszakokban a szemeleség jelentős részét megspórolhatjuk. Az önműködő etetőket csak a reggeli és esteli órákban fogjuk rövid időre kinyitni, valamint akkor, ha a baromfiaink a rossz idő folytán az élelemkeresésben gátolva vannak.

Az önműködő etetők fából, vagy bádogból készülnek. Szerkezetük egyszerű s amint a mellékelt ábrákból látható, nem szorul bővebb magyarázatra. Nagyságuk a baromfiak száma szerint változik és 5—100 liter között ingadozik. Minden darab tyukra $\frac{1}{2}$ liter ürtartalmat számíthatunk, amikor is az etetők heti egyszeri megtöltése elégséges.

Az önműködő etetők megtöltéséhez használt takarmány keverék igen változatos lehet a rendelkezésre álló fehérje dús anyagok következtében. A táplálékban felvett fehérjének, a többi nem fehérje anyagokhoz egy jól meghatározott arányban kell lennie. A tojótyukoknak az 1:4 táparány a legalkalmasabb. Ha ez a táparány tágabb, a tyukok nem fogják a takarmányt kellőképpen kihasználni. A tojástermeléshez szükséges napi 20 gr. emészthető fehérje fedezésére az alábbi takarmányokból egy tojótyuknak a következő napi mennyiséget kellene elfogyasztania: Burgonyából 1000 gr.-ot, tengeri, zab és árpából 250 gr.-ot, búzából, korpából 180 gr.-ot, maláta csirából 100 gr.-ot, tökmag-pogácsából 70 gr.-ot, napraforgó pogácsából 60 gr.-ot, hallisztból 50 gr.-ot, huslisztből 32 gr.-ot.

Más szóval a táblázatban feltüntetett takarmányok mindegyike 20 gr. emészthető fehérjét tartalmaz, amiből az következik, hogyha tyukjainkat csupán gabonaneműekkel etetjük, egy kielégítő tojáshozam elérésére oly nagy mennyiséget kellene feltakarmányoznunk, amire a baromfi nem képes s hogyha az mégis lehetséges lenne, a fehérje és nem fehérje anyagok kedvezőtlen viszonya folytán a testben igen nagy mennyiségű nem fehérje tartalmu anyagok maradnak vissza, ami a tyukok elhízására vezet. Márpedig megállapított tény, hogy a tojótyukok testében s különösen a belek közé rakódott zsír a tyukot termelőképességében megakadályozza s azt a minimumra redukálja.

A következőkben néhány, az önműködő etetők megtöltésére alkalmas takarmány-keveréket fogok felsorolni.

Dr. Lothar Weinmiller, az erdingi karomfi-telep vezetője a következő takarmány-keveréket

állította össze: 20 kg. buzakorpa, 15 kg. árpadara, 15 kg. zabdara, 15 kg. tengeridara, 16 kg. halliszt, 16 kg. husliszt, 3 kg. takarmánymész.

Dr. M. Gareis, a grubi baromfitelep vezetője a tojótyukok takarmányozásához a következő takarmány-keveréket használja: 25 kg. árpadara, 25 kg. zabdara, 15 kg. tengeridara, 15 kg. halliszt, 12 kg. husliszt, 8 kg. csontdara.

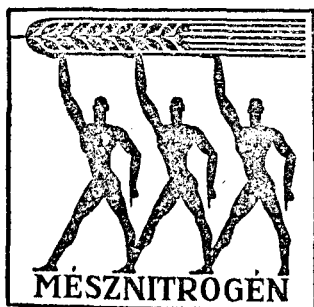
Ezen takarmány-keverékek, amint volt alkalmam róla személyesen meggyőződni, kiválóan beváltak. A fenti telepeken az évi tojáshozam 170—180 drb. Az elfogyasztott takarmánymennyiség az 50 gr. napi szemeleség mellett cca 60 gr. volt. Megjegyzendő a tyukok zárt udvara. 100—250-es csoportokban voltak elosztva.

Amint a fentebbi receptekből láthatjuk, a német s általában a külföldi tenyésztők a takarmány egy részét állati eredetű fehérje dús takarmányok alakjában adják. Ami tojásképzés szempontjából kétségtelenül a legjobb és legalkalmasabb. Tudományosan megállapított tény u. i., hogy a fehérje tartalmu anyagok összetétele fajok szerint változik. A takarmányban felvett fehérjét az állat előbb szétbontja s aztán építi fel a fajára jellemző fehérjévé. Ezen eltérés különösen szembeötlő a növényi és állati eredetű fehérjék között. Az átalakítás annál könnyebb s a szervezet annál kevésbé van megterhelve, mentől közelebb áll a felakarmányozott fehérje az illető állatot jellemző fehérjéhez. Tehát, ha a takarmány egy részét állati eredetű fehérjék alakjában adjuk, a szervezet munkáját tetemesen megkönnyítjük s az ezáltal felszabaduló energiát szintén termelésre fordíthatjuk. Sajnos, mi nem rendelkezünk megfelelő mennyiségű állati eredetű takarmánnyal s így mi a tojótyukok részére szükséges takarmánykeverékek összeállításánál más a termelés szempontjából kevésbé értékes, fehérje dús takarmányokat fogunk felhasználni.

A következőkben egy pár takarmánykeveréket közlök, melyeket az etetés megkezdése után röviddel a tyukok bőséges tojáshozammal fizettek.

1. 25 kg. árpadara, vagy tengeridara, 25 kg. korpa, 50 kg. napraforgómag-pogácsa, 100 kg. keverék tartalmaz 21 kg. Em. feh. ; 65.5 kg. kem. ér.
2. 25 kg. árpadara, 25 kg. zabdara, 25 kg. napraforgómag-pogácsa, 25 kg. tökmag-pogácsa ; 100 kg. keverék tartalmaz 19 kg. Em. feh. 73.5 kg. kem. ér.
3. 33.3 kg. árpadara, 33.3 kg. malátacsira, 33.3 kg. napraforgómag-pogácsa ; 100 kg. keverék tartalmaz 20 kg. Em. feh. 70 kg. kem. értéket.

A tojótyukoknak egy kielégítő tojáshozam elérésére a felsorolt takarmányokon, azaz 50 gr. szemeleségen és 50—70 gr. takarmányliszt keveréken kívül szükségük van a tojáshéj képzéséhez foszforosavas észre, valamint zöld eleségre. Az előbbi apróra tört tojás héj, valamint zuzott kagyló alakjában adandó, míg a zöld eleség, mely különösen a téli hónapokban bír fontossággal, füvek, csirázott gabonaszemek, valamint répák alakjában adandó.

KÉT LEGYET ÜTÜNK EGY CSAPÁSRA

ha őszi gabonáinkra Fejtrágyaként 19-20/0-os

Mésznitrogént adunk

Hathatós trágyázást végzünk s kiirtjuk a gyomokat és rovarokat.
A vadrepce és mezei mustár legjobb ellenszere.

Kérjen díjmentes utbaigazítást és ismertető nyomtatványokat.

„NITROGÉN“ Műtrágya és Vegyipar R.-T. Diciosánmártin.

Műtrágya-hitelkedvezmény Magyarországon.

Irta: Dr. Nagy Endre.

A magyar földmívelésügyi minisztérium 14,300—928 szám alatt hirdetményt tett közzé az ideai műtrágyahitel akcióról. A műtrágya hitelakció foszfor, kálium és nitrogéntartalmu műtrágyák vásárlására szól. A birtokokat és kedvezményeket alábbiakban osztályozza:

1.) 2000 holdnál nagyobb gazdaságok. — Ezeknél a 11 havi műtrágyahitel kamatterhének felét;

2.) 500 kat. holdnál kisebb gazdaságok, melyeknél az egész 11 havi kamatterhet az állam viseli.

3.) Részvénytársaságok gazdaságai a hitelkedvezményben nem részesülnek.

4.) Legeltetési társaságok, községi és közlegelők ugyanazt a kedvezményt kapják, ami őket a legelők nagysága szerint megilleti.

5.) Bér gazdaságok szintén kapnak hitelkedvezményt, de ezt 3 havonként kell kérniük.

Magyarország e műtrágyahitel kedvezményt ez évben másodszor nyújtja. Tavaly 5000 vagont osztott ki ugyanezen feltételek mellett s ennek kétszázötvenötöd része van abban, hogy az ideai búzatermelése a tavalyit hatmillió mázsával multa felül. Érdekes, hogy milyen egyszerűen szerezhető meg ez a hitelkedvezmény. 500 holdan aluli birtokos egy sajátkezüleg aláírt bevallást ad birtoka nagyságáról, melyet a községi előljáróság igazol. 2000 holdan felül még a vármegyei m. kir. gazd. felügyelőségnek is láttatnia kell a bevallásokat.

Az állam kikötötte a gyárakkal szemben, hogy a műtrágya-árakat nem szabad emelniük, és a kamat nem lehet több, mint a nemzeti bank kamatszázaléka + 2%. A magyar állam ezen felül még szállítási kedvezménnyel is támogatja a gazdákat.

Lám milyen szép, milyen egyszerű mindez. Vajjon nem lehetne-e nálunk is megvalósítani? Ha nem, mi az akadálya? Hiszen adozóképesség, vasuti szállítások bevételeinek emelkedése, exportilleték többletből többszörösen megtérül az államnak a műtrágya hitelkedvezményre kiadott összeg.

És vajjon a mi szegény, taxákkal, adókkal, szekerilletékekkel megnyomortott gazdaközönségünknek nem-e fellélegzést, egy jobb jövő kezdetét jelentené-e a földmívelésügyi kormányknak ilyen akciója?

CUKORPIACI SZEMLE.

Európa 1928/29. évi cukortermelése

A legutóbbi becslés óta — amely tisztán teoretikus alapon becsülte meg Európa 1928/29. termelési évében várható cukortermést — a helyzet kissé változott, amennyiben a legújabb becslés már kézzelfogható adatokra is támaszkodik.

A nemzetközi cukorstatistikai egyesület és Mikusch dr. becslései szerint Németországban ebben az évben 1.700.000 tonna cukortermést várnak, szemben az előző évi 1.670.000 tonnával. Összesen 248 cukorgyár lesz üzemben, amelyre a mintegy 40.532.600 tonna cukorrépa feldolgozása vár. A másik nagy cukorrépatermelő állam, Csehszlovákia cukorrépa vetésterülete mintegy 250.000 hektárra csökkent. Ennek megfelelően a termelt cukor a becslések szerint 1.100.000 tonna lesz, ami 153.000 tonnával kevesebb az előző évinél. Az újabb becslések pedig arról számoltak be, hogy a kedvezőtlen időjárás folytán a termés kilátások rosszabbodtak, ennek megfelelően a remélhető cukortermést 938.000 tonnára számítják, ami 25%-kal kevesebb az előző évinél. Az összes feldolgozásra kerülő cukorrépa mennyisége mintegy 5.631.000 tonna lesz. Lengyelországban a cukorrépa vetésterülete s azzal együtt a cukortermelés a becslések alapján emelkedő tendenciát mutat. Az 1928/29 termelési évben üzemben levő 7 cukorgyár 4.322.000 tonna cukorrépát fog feldolgozni s

az előző évi 566.727 tonna cukorterméssel szemben körülbelül 670.000 tonna cukrot fog piacra hozni. A belföldi cukorszükséglet emelkedése miatt a belső fogyasztás is 380.000 tonnára emelkedett, de még így is mintegy 1/4 millió tonna marad exportra. Franciaország cukorrépával bevetett területe ezidén 5000 hektárral megnövekedett s a becslések szerint 800—860.000 tonna cukortermést ígér. Ausztriában az általános agrárfejlődésnek megfelelően a cukorrépatermő terület tetemesen megnövekedett, a termelendő cukormennyiség azonban mégsem fogja meghaladni az előző évi 110.000 tonnát. Belgium cukorrépa vetésterülete a tavalyi 71.000 hektárról 65.000 hektárra csökkent s bár a hektáronkénti répahozam kevesebb, mint az elmúlt évben, a répák cukortartalma jóval felülmúlja az előző évit. A-terméshozam alapján a belga cukoripar az 1928/29. termelési évre mintegy 250—260.000 tonna cukor kitermelését irányozta elő, az előző év 275.000 tonna termelésével szemben. Olaszország mezőgazdaságának fejlődése a cukorrépaterek növekedésében is kifejezésre jutott, amennyiben a cukorrépával bevetett területek mintegy 26%-kal nagyobbodtak s ezzel elérték a 112.000 hektárt. A termelt 2.700.000 tonna répa 51 gyárban kerül feldolgozásra, amiből mintegy 375.000 tonna nyers cukrot várnak. Ugyancsak növelik cukortermelésüket Hollandia (280—290.000 tonna cukortermelés ezidén, tavaly 254.000 tonna), Svédország (165.000 tonna ezidén, a tavalyi 145.000 tonnával szemben), Spanyolország (235.000 tonna ezidén, tavaly 217.000 tonna) és Jugoszlávia (a tavalyi 85.000 tonnával szemben ezidén 95—105.000 tonna), Dánia 1928. évi cukortermelése szintén fog mozogni az előző évivel, az körülbelül 145.000 tonna lesz. Kisebbszámú termelésre számítanak Románia, ahol a tavalyi 148.000 tonnás hozammal szemben, 1928/29-ben csak 109.000 tonna várható, Bulgáriában, ahol a termés a tavalyi 42.000 tonnáról 30.000 tonnára esett. A jelentés nem emlíkezik meg Nagy-Británia termelési előirányzatáról.

Európa cukortermelését a körülbelül 4%-os cukorrépa vetésterület nagyobbodás nem igen befolyásolja, és Mikusch dr. augusztus havi becslése szerint az összes cukortermelés az 1928/29. évben 7.981.000 tonnára fog rugni, míg a legutóbbi becslések szerint a várható cukormennyiség 8.022.000 tonnára emelkedett. A közölt adatban befoglaltatik Szovjetország európai részének és Magyarországnak várható cukortermése is.

Kartellen kívüli cukorgyár épül Temesváron.

Románia cukorpiacán a jövő évben egy új gyár terméke fog megjelenni. Temesváron a Szana-csoport az osztrák-cseh Schoeller bankházzal egy cukorgyárat épít, amely a jövő évben állítólag meg is kezdi az üzemét. Mint értesülünk, a gépek szállítását már meg is kezdték. Bár Romániának tultermelése van a cukorból a temesvári gyáralapítók arra számítanak, hogy a kartellárak alatt is haszonnal fogják tudni elhelyezni termelésüket. A gazdaközönség szempontjából bármily öröndetes is a többtermelésre kínálkozó alkalom, mégis az összes termelők szempontjából némi aggodalommal tekintünk a gyáralapítással jövő tultermelés elé, mert ez a cukorrépaárak lemorzsolódását vonhatja maga után, ez pedig a rentabilitás megszűnését és a termelés természetesen visszaesését. A répatermelés jövedelmezőségének biztosítása évekre menő szívos munka eredménye volt.

A cukorárak csökkentésének híre.

A kormány és cukorkartell között a cukorárak tekintetében nézeteltérés merült fel, amelyről a napilapok is megemlékeztek. Az árak megállapításának némi politikai háttere is van. A cukorrépatermelő gazdaközönséget igen érzékenyen sújtán a napilapok híradása szerinti kg.-sújtán 5 L.-es cukorércsökkentés, ha ez a répaárak rovására történne. A mai

répaárak ugyanis a magas termelési költségek, napszám, adók, kamatok mellett nem redukálhatók jobban. A termelők csak az esetben látnák szívesen a cukoráracsökkentést, ha az a fogyasztási adó és egyéb taxák, illetékek, szállangok rovására történne. A cukoráracsökkentésről szóló híreket a lapok utóbb megcáfolták, e kérdés körül felverődött hullámok azonban még nem csendesedtek le egészen.

A cukorrépatermelők törekvése.

Az E. G. E. Cukorrépatermelői Szakosztályának marosvásárhelyi tagozata egy bizottságot küldött ki november hó 27-én Marosvásárhelyen tartott ülésén a szakosztályi élet lüktetőbbé tétele és a folyó évi cukorrépatermelői szerződés ügyének megbeszélése céljából. A bizottság Bors László szakosztályi alelnök elnöklété alatt össze is ült és tárgyalásai eredményeként azt állapította meg, hogy leghelyesebb volna, ha községenként egy termelői szerződést kötönnének a gazdák, amelyben egyetemleges felelősséget vállalnának egymásért. A vetésterületet maguk ellenőriznék, a pénzübeli és természetbeni járandóságokat, cukor, vetőmag stb. egy közös megbízott utján vennék át, osztanák ki, számolnák el és végeznék az átadások ellenőrzését is. Ezen esetben a gazdák csak azokat a termelőtársait vennék fel a termelők sorába, akikért két gazdatársuk külön és kezesedik. E cél felé való törekvésben a gyár is hajlandó támogatni a Szakosztály tagjait. Természetesen egyszerre nem lehet minden községben megvalósítani a törekvést, de ha egy-egy esztendőben csak 10—15 község vállalná a közös szerződés kötését egy pár év alatt át lehetne alakítani ily módon a termelés rendjét, amely idő alatt a gyakorlat mutatná meg a követésre legjobb utat.

Méhészeti, baromfitenyésztési és kertészei tanfolyam.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet és az Erdélyi Méhészeti Egyesület, a Romániai Magyar Kisebbségi Nőszövetségének Központi Titkárságával karöltve Kolozsváron a folyó év tavaszán, március hó 1-től kezdődőleg, folytatólagosan egy 3 hetes baromfitenyésztési, egy 3 hetes méhészeti és egy 4 hónapos kertészeti tanfolyamot rendez. A tanfolyamok célja a baromfitenyésztés, méhészet és kertészet iránt érdeklődő falusi és városi nők, leányok és asszonyok részére alkalmat nyújtani arra, hogy e téren egy elméleti, mint gyakorlati téren olyan szakismereteket szerezhessenek, amelyekkel ezen termelési ágakat saját háztartásuk keretében illesztve megkezdhetik.

A tanfolyam részvételi díját a legminimálisabb összegben állapították meg. Mindhárom tanfolyam látogatási díja összesen 700 L. Az egyes tanfolyamokra külön is be lehet iratkozni. A méhészeti tanfolyam külön látogatási díja 150 L., a baromfitenyésztési tanfolyamé 250 L. és a kertészeti 500 L. A kertészeti tanfolyam résztvevői ezenkívül tartoznak az összes kertészeti eszközöket megvenni, amelyekre a tanfolyam ideje alatt szükségük lesz. Az eszközök a tanfolyam látogatóinak tulajdonában maradnak és azokért összesen 600 L.-t tartoznak fizetni. A tanfolyam résztvevőitől a 16 éves életkor betöltését, irni-olvasni tudást és a tanulásra és gyakorlati munkára való komoly elhatározást igényeli a tanfolyamok vezetősége. A méhészeti, baromfitenyésztés és kertészet terén előforduló összes gyakorlati munkákban kötelesek a tanfolyam látogatói aktív részt venni. A tanfolyam vidéki látogatóinak elhelyezkedése tekintetében a Nőszövetség Központi Titkársága díjtalanul és készséggel nyújt felvilágosítást az érdeklődőknek. A méhészeti és baromfitenyésztési tanfolyamokra férfilátogatókat is vesz fel az E. M. E., illetve E. G. E. titkári hivatala Kolozsvár, Attila-u. 10, naponta 9—2 óráig.

Törvények, rendeletek.

Uj adók és illetékek. A Monitorul Oficial 1929. évi 1. számában több adó és illetékemelés tartalmazó törvény jelent meg: a forgalmi adó módosításáról, az automobil adóról, továbbá a bélyeg- és jogilleték, — a fogyasztási adók — és a tőkeamat s globáladó emeléséről szóló törvények, melyek 1929. január 1.-én léptek életbe.

Ezen adók kivetésének és beszedésének módozatait a következőkben ismertetjük:

A jelenleg érvényben levő forgalmi adó — az 1927. évi törvény szerint — a belföldi termelést, továbbá az import s export árukat terhel, kiszámítása pedig a vámtarifák és vámdíjtételek alapján történik. A vámtarifák adózás szempontjából 4 osztályba vannak sorozva és pedig az első csoport (A), melynél az adókulcs 15 százalék, a második csoport (B) 150 százalékos kulccsal, a harmadik csoport 2 százalékos kulccsal és a negyedik csoport, melybe az adómentes áruk tartoznak.

Ennek ismerete azért szükséges, hogy az új törvény rendelkezéseit könnyebben megérthessük. Eszerint ugyanis a vámtarifa 1356 és 1357 tételei után (teher-, személyautó s elektromos alvázak motorral vagy anélkül, továbbá teherautó-carosseriák), melyek eddig 2 százalékkal adóztak, azokra 1929. január 1.-től kezdve 10 százalékos forgalmi adót kell kivetni import vagy belföldi termelés esetén.

Ugyanígy vonatkozással az eddig 10 százalékos adót fizető 1358—1364 vámtarifák (nyitott és csukott személyautó-carosseriák, nyitott és csukott autók és autókalkatrészek) ezután 15 százalékkal adóznak.

*

A második törvény új adót honosít meg, melynek mérve az autó súlyától függ.

Igy 1000 kg.-ig az adó 3000 lei, 1000—1200 kg.-ig 5000 lei, 1200—1500 kg.-ig 7000 lei, 1500 kg.-on felül 10.000 lei.

Bár a törvény mentesíti az adó alól a piaci taxikat, az autóbuszokat s a teherautókat, mégis ezek tulajdonosai is kötelesek vallomást adni, mert annak elbírálása, hogy egy autó adóköteles vagy adómentes, nem az érdekelt fél, hanem az adókető bizottság hatáskörébe tartozik.

*

Ujév napján életbeléptek az összes pénzügyi törvények, amelyeknek súlyát érzi a lakosság. A bélyegtörvény illetékeinek 20 százalékos emelésén kívül emelték a szeszitalok illetékét és valószerű, hogy küszöbön áll az állami bevételeket fokozó további emelés is. Az életbeléptett törvények között egyik az összjövedelmi adót emeli fel és pedig akként, hogy 10 százalékkal növeli a globális adót 40 ezer lejig terjedő jövedelemnél és 20 százalékkal a 40 ezer lein felüli jövedelmeknél. Tehát, amikor általános a panasz, hogy túl magas az adó, akkor az állam további emeléseket végez és még a kisjövedelmeket is tíz százalékkal sarcolja meg. Kétségtelen, hogy akinek 40 ezer lei évi jövedelme van, annak mondhatni betevő falatra sem jut és ennek dacára jövedelmi adóját 20 százalékkal emeli a kincstár. Az elmúlt évek pazarlásainak helyrehozataláért, az ugynevezett egyensúlyba helyezett költségvetésért kétségtelenül meg kell hozni mindenkinek az áldozatot, de ezt a luxus megadóztatásánál kell kezdeni.

Az összes európai államok a fogyasztási adók emelésével és különböző speciális adók behozatalával tudták költségvetésüket egyensúlyba hozni, az egyenes adók emeléséhez legtrikább esetben folyamodtak. Az ország lakossága a nagy anyagi megerőltetés után most feszült figyelemmel várja, hogy az egyensúlyozott költségvetés nyomában olcsóbb kölcsönhöz jut-e az ország és a kölcsön nyomában eljön-e a várva-várt gazdasági fellendülés, amely majd teherbírókká teszi az embereket. Egyelőre a terhet rárakják az adóalanyokra és senki sem kérdezi tőlük, hogy bírják-e?

40 százalékos kedvezmény az utazásoknál a munkások részére. Bukarestből jelentik: A CFR igazgatósága közli, hogy 1929. január elsejétől kezdve a munkástranszportok, — legkevesebb 15 ember — amennyiben a munkaügyi inspektorátus részéről hivatalos utalványuk van, a harmadosztályu menetdíjából 40 százalékos kedvezményt élveznek.

Az állatkiviteli illetékek leszállításáról a legfőbb gazdasági bizottság igen fontos határozatot hozott. A legfőbb gazdasági bizottság leszállította a következő kiviteli illetékeket: a szarvasmarha-nyersbőr kiviteli illetékét 10 lejről 6 lejre, a sózott marha-bőrét 15 lejről 7 lejre, a száraz bőrét 20 lejről 9 lejre kilogrammonként. A sózott és száraz ló-bőr kiviteli illetékét 15, illetőleg 20 lejről 4 lejre. A bizottság eltörölte teljesen a bab importilletékét, amely vagononként ötvézezer lej volt. Csökkentette a ló exportilletékét is, egy méter 47 centiméternél alacsonyabb lovaknál 400, magasabb lovaknál 800 lejre. A disznó kiviteli illetéke 120 lejről 70 lejre csökkent. A vágott marhahus kiviteli illetékét vagononként 12.500 lejről 3000 lejre szállította le, a ló és számárhús új kiviteli illetéke vagononként 500 lej. A szárnyas exporttaxáját 5 lejről 2 lejre, a vágott szárnyasét 3 lejről 1 lejre csökkentette.

IRODALMI SZEMLE

Megjelent az Erdélyi Gazdák Zsebnaptára. Az Erdélyi Gazdák Zsebnaptára az 1929. évre a közelmúltban hagyta el a sajtót. A naptár több mint 10 iv terjedelemben jelent meg és magában foglalja mindazokat a tudnivalókat, amelyek a kis- és nagygazda számára egyaránt nélkülözhetetlenek. Ismerteti a mezőgazdasági kamarákról szóló törvényt, a gazdasági kamarákról szóló törvényt, a gazdasági társadalmi intézményeket, ezenkívül számos az állattenyésztés, növénytermelés, takarmányozás, tejgazdaság, szőlészet, borászat, méhészet és baromfitenyésztés körébe vágó szakközleményt tartalmaz. A naptár hirdetési rovata pedig a legjobb beszerzési források jegyzéke gyanánt is szolgál. A naptár ára 25 lei, postai portója 3 lei, ajánlva 38 lei. Utánvétellel 46 L. Megrendelhető az Erdélyi Gazda kiadóhivatalában.

„Agronomul” címen egy új gazdasági szaklap indult meg Aradon Erdélyi Ferenc szerkesztésében. A lap román és magyar nyelven jelenik meg. A szerkesztőség és kiadóhivatal címe Arad.

EGYLETI ÉLET

Gazdasági tanulmányut Erdélyből Magyarországra. Az erdélyi Gazdasági Egylet ez év tavaszán március hó második felében az O. M. G. E. budapesti tenyészállatkiállításának és vásárjának megtekintésére egy gazdasági tanulmányutat rendez. A tanulmányut első híre a gazdaközönség körében igen meleg fogadtatásra talált és már eddig is több jelentkezés történt a kirándulásra. A kiállítás megtekintése után a társaság több mintagazdaságot fog bejárni. Amint elkészül a kirándulás végleges programja, azt ismertetni fogjuk. Ugyanakkor a költségeket is közölni fogjuk. A kirándulás kb. 6—8 napot fog igénybe venni, amelyből kb. 3—4 napot fog Budapesten tölteni a társaság a kiállítás és mezőgazdasági intézmények megtekintése céljából. A kiránduláson résztvevőknek utlevélről nem kell gondoskodniok, mert minden résztvevő számára megszerzi azt az E. G. E. A résztvevők csak az állampolgársági és személyazonossági igazolványukat kell beküldjék az E. G. E. titkári hivatalához. Természetesen az így rövid uton meghatározott időre szerzett közös utlevéllel utazó kirándulók a határt egyszerre kell átlépjék menet és jövet is. Az utlevélre szükséges vizumok megszerzéséről is az E. G. E. gondoskodik. Az egyesület igyekszik minden vonalon kedvezményeket biztosítani a kiránduláson résztvevők számára. Előjegyzéseket már elfogad az E. G. E. titkári hivatala.

Vegyes közlemények

Lapunk mai számához mellékeljük az Erdélyi Gazda 1928 évi címlapját és tartalomjegyzékét.

Időjárás: A botfalusi cukorgyár meteorológiai állomása december hóra vonatkozóan az időjárást illetőleg a következő megfigyeléseket tette. A maximális légnyomás 730³ volt december hó 25.-én. A minimum pedig 701⁶ volt december hó 13. án. A legnagyobb meleg maximum + 65⁰ C. volt december 31.-én. A legnagyobb hideg — 23⁰ C. volt december 26.-án. A december havi átlagos hőmérséklet — 428⁰ C. volt. A legnagyobb csapadék 27⁶ mm. volt december 2.-án. A csapadék egész havi mennyisége 46⁶ mm. volt. A csapadékos napok száma 9.

A mezőgazdaság helyzete. Az időjárás karácsony után enyhére változván a gazdasági munkák, amilyenek a fa és trágyahordás szüneteltek. Az olvadás folytán szántani sem lehetett a talaj nedvessége miatt. A legelők északi lejtőit hó borította, a déli oldalak lucskosak voltak, úgy hogy a juhokat nem lehetett kihajtani, mert a vizes legelők letaposásával több kárt okoztak volna, mint amennyi haszon a legeltetésből származhatott volna. A megindult havazás nyomán ha megáll a hó, az időszaki gazdasági munkák teljes erővel beindulnak.

A kormány vizsgálatot indít a csiki Magánjavak ügyében. Dobrescu Aurél földmívelésügyi államtitkár a csiki Magánjavak régóta húzódo és általános ismert ügyében eddig két vizsgálatot folytatott le s ezeknek eredményeképpen az ottani agrártanácsot visszavonta. — Most új vizsgálat van folyamatban, mégpedig úgy a földekkel, mint az erdőkkel kapcsolatban s a végérvényes döntés nem késztetik sokáig.

Céltudatos gazda részére nélkülözhetetlen a gyümölcsfák betegségei és kártevői ellen

télen
Dendrin és Neodendrin | S O T O R hernyóeny
vizben oldódó gyümölcsfacarbolineum nyáron és ősszel 195
a Carbolineumfabrik R. Avanius készítménye.

Románia részére gyártja és forgalomba hozza: **Moskovits Ipartelepek Részv.-Társ.** Oradea-Nagyvárad Calca Victoriei 62 sz.

A Hann és Társa Gép- és Műszaki Kereskedelmi R.-T. mint az E. G. E. Géposztálya az 1929. évben ismét bevezeti a korábbi arányoknak megfelelően a mezőgazdasági gépek árusítását. Az utóbbi évek siralmas gazdasági viszonyai között ezt az üzletágat kénytelen volt szűkebb korlátok közé szorítani, mert a gazdaközönség kereseti viszonyai tetemesen csökkentek. A gépek elhasználódása azonban szükségessé tette azoknak újjal való pótlását. Az új gazdasági évben úgy a mező-, mint tej-, szőlő-, méh- és kertgazdasági gépek mind beszerezhetőek lesznek az E. G. E. Géposztálynál, mely a legkedvezőbb fizetési feltételek és legmértányosabb árak mellett a legjobb gyártmányú és legmodernebb gazdasági gépeket, eszközöket és anyagokat fogja ismét raktáron tartani.

Dormány Sándor és Telmann Mihály kiscgazdák tragédiája. Dormány Sándor köbökuti kiscgazda dr. Jakobovics Emanuel székelyhidi ügyvédet megbizta egy 3000 L-es perében való képvisellel. Az ügyvéd úgy képviselte az ügyet, hogy végeredményében megbizójának szekerét, marháját, 10 hold földjét és szőlőjét elárvereztette perköltség címen *Tellman Mihály* szász kiscgazda 140.000 leies kölcsönét dr. Vlaicu Jenő beszercei ügyvéd úgy hajtotta be, hogy a követelést költségeivel több mint egy félmillióra emelte. A kiscgazdának 20 hold földjét, belsegét, házát, állatállományát elárvereztette. A földönfutóvá vált kiscgazda az ügyvédet Beszerce foterén fényes nappal lelőtte.

Ezzel a szabadalmazott

„Rózsá”

szena- és gabona gereblyével egy serdülő fiu vagy leány annyit végez fáradság nélkül, mint 10-12 munkás közönséges gereblyével. Aczélkerekekre van szerelve, 26 acélfoga van, munkaszélessége 150 cm. — Kérjen levelezőlapon még ma ismertetőt és árajánlatot!

„Saturnus” Kereskedelmi Vállalat
Sfatul-Gheorghe-Sepsiszentgyörgy

(jud. Treiscauna-Háromszék megye) 163

Egyedüli árusító Románia részére.

GAZDASÁGOK FIGYELMÉBE!

Bármilyen elhanyagolt gazdasági gépek javítását vagy átalakítását, sok tüzelőanyagot fogyasztó lokomobilok és nagyobb gőzgépek rendbehozását, bármilyen motor, motoreke, traktor, vagy auto generaljavítását lelkiismeretesen **garancia** mellett helyszínen vállalja mérsékelt áron autógyárakban és a legnagyobb uradalmakban szerzett 20 éves praxis alapján. Ugyisint motorekék és traktorok karbantartását is általányösszegért. Traktorjavításnál gyakorlati oktatást ad a kezelőknek és megismerteti az egyes alkatrészek működését. 204

Sztarek Károly Macea, jud. Arad.

Ingyen küldöm

Szőlőoltvány és gyümölcsfa

árjegyzékeket, mely az egész országban a legolcsóbb árakat és minden szőlőb rókásra nézve megfizethetetlen tanácsokat tartalmaz. A saját érdekében ne vegyen addig oltványt vagy bármilyen fajta vesszőt, mié át nem olvassa szőlőoltvány útmutatómat. 190

Cím: J. SZÜCS szőlőtelep Dioşig
Jud. Bihor.

Szőlőoltványok

Amerikai sima és gyökéres vesszők legjobban és **garantált fajtisztán** kaphatók CASPARI Fr.-nél Medgyesen, jud. Tárnava mare. Árjegyzék kívánatra

FAISKOLAK ÉS SZŐLŐOLTVÁNYTELEPEK R.T.
AMBROSI, FISCHER & CO
AIUD, JUD. ALBA
Catalog gratis

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank RT.

Cluj-Kolozsvár, Piaţa Unirii (volt Mátyás király-tér) 7. szám.

Fiókjai: Dés, Dicsőszentmárton, Gyulafehérvár, Marosvásárhely és Nagyváradon.

SAJÁT TÖKÉI: 85 MILLIÓ LEJ.

Affiliált intézetei: Torda-aranyosvármegyei Takarékpénztár Rt. Tordán, Alsófehérvármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár Rt. Nagyenyed, Udvarhelymegyei Takarékpénztár Rt. Székelyudvarhelyen és Székelykeresztúron, Szászregényvidéki Takarékpénztár Rt. Szászregényben, Népbank Rt. Bánffyújváradon és Szamosújvári Hitelbank Részv.-Társ. Szamosújváron. Minden bankügyletet a legelőnyösebben végez. — Engedélyezett devizahely. — Betéteket elfogad. Árúraktár a vasút mellett. 380

Gyakorlati Gazdalexikon

A magyar gazda bibliája

Két kötet, amely egész szakkönyvtárt pótol

102 tagból álló szerkesztőbizottság közreműködése mellett készült Mille Géza mezőgazdasági kamarai főtitkár vezetése alatt. Mayer János m. kir. földmivelésügyi miniszter előszavával.

A Gyakorlati Gazdalexikon könnyen érthető módon tájékoztatást nyújt a mezőgazdaság minden kérdésében. Gyakorlati gazdák részére készült, akiknek megbízható tanácsadója lesz lépten-nyomon, a gazdálkodás minden ágában. Baromfitenyésztés, állatgyógyászat, dohánytermesztés, fásítás, konyhakertészet, konzervgyártás, szőlőművelés, méhészet, trágyázás, tejgazdálkodás és ezernyi más tárgy szerepel a Gazdalexikonban, mely hatalmas fegyver a többtermelésért vívott küzdelemben.

A Gazdalexikon tulajdonképpen nem kerül semmibe, mert az ára ezerszeresen megtérül a segítségével elért eredmények és az utmutatásai szerint elhárított károk által.

A két kötet 150 oldal terjedelmű, 100 szöveggéppel, 44 színes és 8 fekete műmelléklettel

ra 1900 Lei
havi részlet: 190 Lei

Tessék alábbi szelvényt levágni, kitölteni, beküldeni.

T. Lepage könyvkereskedés — Részletosztály Cluj
Megrendelem a Gyakorlati Gazdalexikont. Két vaskos kötet 1900 lei. Utánvételezendő 380 lei, havi részlet 190 lei határidővesztés terhe mellett és a kifizetésig az önök tulajdonának fenntartásával.

Névalatás:

Pontos cím:

Kelt 929 hó n.